

Wederom: Triniteitstraat

In reactie op mijn stukje over de Triniteitstraat (jg. 6, 2004, nr. 1, blz. 32-34) kreeg ik van bevriende zijde achteraf nog enkele interessante gegevens toegespeeld, die ik de lezer niet wil onthouden. Daarom kom ik op deze intrigerende naam nog een keer terug. Ik moet er meteen bij zeggen, dat de oplossing van het raadsel nog niet in zicht komt. Wel heropent het een zoekweg die ik al te resoluut had gebarricadeerd.

Het woord 'triniteit' duidt in de regel de drie-eenheid van God aan: de Vader, de Zoon en de H. Geest in één persoon. Ik verwierp de suggestie van Mosmans om dit woord in de straatnaam in verband te brengen met een mogelijke overdrachtelijke betekenis: 'driesprong', vooral omdat het voorbeeld van een overdrachtelijk gebruik van 'triniteit' waarop Mosmans zich beriep, een abstract begrip betrof en geen concrete zaak, zoals een driesprong toch is. Ook schreef ik nog, dat nergens anders in Nederland een Triniteitstraat, Triniteit of iets dergelijks voorkwam.

In een eerste reactie werd mij erop geattendeerd, dat in elk geval in de *Oxford English Dictionary* (reprint van de oorspronkelijke tiendelige uitgave van 1928) onder het woord 'trinity' onder meer als betekenis wordt opgegeven: 'any combination or set of three (persons, beings, things, principles etc.) forming a unity, or closely connected'. Bovendien wordt er nog een 'herb trinity' vermeld als benaming voor het driekleurig viooltje.¹ Maar het bleef hier niet bij. In een volgende brief schreef dezelfde bevriende informant, juist teruggekeerd van een uitstapje naar

München, als 'aardigheidje', het volgende. 'Midden in de oude stad zeg ik op zeker ogenblik: waar zitten we nou eigenlijk? Ik zoek naar een naambord. Geloven of niet: we bevonden ons op de Dreifaltigkeitsplatz, notabene: een driebladig pleintje met op elk van de bla-

Triniteitstraat: huisjes, nog niet afgebroken
(Foto: Stadsarchief, archief Gemeentewerken)

Dezelfde plek in 1936. Mannen: 'gelukkig gesloopt' of 'jammer gesloopt'? Rechts het oude Casino. (Foto: Stadsarchief, collectie Het Zuiden)

den (driemaal dus) de naam. Vlakbij, in het oude centrum, was een Petruskerk (12e eeuw), een H. Geestkerk en een H. Geeststraat. Ze hebben daar wel een kerk van de H. Drievuldigheid, maar die ligt, naar mijn aanvoelen, een heel eind buiten het oude centrum; de huidige bouw van die kerk stamt uit de 18e eeuw, maar dat staat een oude Trinitaskerk niet in de weg.' Dit is nog niet alles. Ik kreeg een derde brief. Hierin werd mijn blijkbaar toch te boude uitspraak dat in Nederland Triniteit of iets dergelijks niet als toponiem voorkwam, weerlegd, onder verwijzing naar het *Aardrijkskundig woordenboek* van K. ter Laan e.a. (1942), waar staat: 'Triniteit, gehucht onder Terneuzen, ten n.w. van Axel.' Ik kreeg er zelfs een uitdraai van een internet-tekst (www.terneuzen.com) bijgeleverd, een tekst van

Edwin Hamelink met iets over de geschiedenis van dit gehucht, nu blijkbaar een buitenwijk van Terneuzen. Een verklaring van de naam 'Triniteit' wordt jammer genoeg niet gegeven. Voorzover ik kan nagaan heeft Terneuzen geen Triniteitstraat. Mijn correspondent wees me ook nog op het bestaan van een dorpje Driewegen, dicht bij Terneuzen. Hij legt een verband tussen deze naam en het woord Triniteit, maar zo'n verband lijkt mij lang niet zeker, omdat het over verschillende locaties gaat: dit Driewegen ligt verder weg van Terneuzen. Er bestaat overigens nog een ander dorpje dat Driewegen heet, onder Borssele op Zuid-Beveland. Degene die het geduld heeft opgebracht om dit alles te lezen, zal begrijpen dat enig schaamrood mijn kaken ontsierde, maar dat ik anderzijds blij ben dat in de topo-

nymie de Bossche Triniteitstraat gezelschap gekregen heeft. Immers namen die maar één keer voorkomen zijn vaak het moeilijkst te duiden.

Met dit alles is een oplossing van het Bossche raadsel in de richting van 'driesprong' niet meer uit te sluiten, al weten we nog niets met enige zekerheid. De tweede zoekweg, namelijk met als uitgangspunt de aangetroffen vormen 'Trientraai', 'Trierentraai' en dergelijke, blijft dus ook nog open, zeker na de ontdekking van de schipper die 'groene wullen ofte trierentray' in zijn schip vervoerde (zie bladzijde 33 en 57 van deze jaargang).

Noot

1 Ik heb inmiddels gezien dat het Franse woord 'trinité' ook dezelfde betekenis kan hebben.

Rectificatie

In het artikel van Monique Brumans en Laurens Ruzius over *Operatie Market Garden* (Bossche Bladen, september 2004) werd

abusievelijk vermeld dat de 'belangrijke brug over de Zuid-Willemsvaart bij Best' vernield werd. Bedoeld werd: de verkeers-

brug over het Wilhelminakanaal bij Son, hier op een foto die afkomstig is uit Cornelius Ryan, *Een brug te ver* (Bussum zij).

